

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce **Ing. Mgr. Z. T., Ph.D.**, proti žalovanému **Krajskému úřadu Jihomoravského kraje**, odboru správnímu, se sídlem v Brně, Žerotínovo nám. 3/5, za účasti osoby zúčastněné na řízení R. L., o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.3.2012, č.j. JMK 28092/2012, sp. zn. S-JMK 142789/2008/OSO,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Návrhem na zahájení řízení ze dne 15. 5. 2012 se žalobce dožadoval přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2012, č. j. JMK 28092/2011, sp. zn. S-JMK 142789/2008 OSO, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti předchozímu usnesení

Městského úřadu Kunštát ze dne 27. 1. 2012, č. j. MKU/1102/2011, kterým bylo podle ust. § 66 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zastaveno řízení ve věci zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce na adrese K., N. 298, vedené na návrh R. L. (osoby zúčastněné na řízení) podle ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb. o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“) a toto prvostupňové správní rozhodnutí bylo zároveň potvrzeno.

II.

Obsah napadeného rozhodnutí žalovaného

[2] Městský úřad Kunštát rozhodnutím ze dne 25. 11. 2011, č. j. MKU/1102/2011 zrušil na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení podle ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel údaj o místu trvalého pobytu žalobce na adrese K., N. 298. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání a navrhl, aby odvolací orgán napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil. Dne 26. 1. 2012 bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno podání navrhovatele, kterým vzal svoji žádost o zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce zpět a Městský úřad Kunštát usnesením ze dne 27. 1. 2012, č. j. MKU/1102/2011 řízení zastavil postupem ve smyslu ust. § 66 odst. 1 písm. a) soudního řádu. Žalovaný se s postupem prvostupňového správního orgánu ztotožnil, neboť správní orgán v případě zastavení řízení podle § 66 správního řádu při splnění zákonem předpokládaných důvodů řízení zastavit musí. Jelikož žadatel vzal žádost zpět, nastal důvod pro zastavení řízení podle ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu.

III.

Obsah žaloby

[3] Žalobce namítal, že rozhodnutím žalovaného byl porušen správní řád, zákon o evidenci obyvatel a došlo k porušení čl. 36 a čl. 37 Listiny základních práv a svobod, neboť v dané věci se jednalo o sporné řízení ve smyslu ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, ve kterém se na jedné straně navrhovatel domáhá ochrany svého majetku před exekucí (t.j. ochrany svých majetkových práv, upravených občanským právem) prostřednictvím zrušení trvalého pobytu a na druhé straně se žalobce tomuto návrhu bránil (navíc žalobce se zahájením řízení nesouhlasil a účastnil se ho nedobrovolně), takže je zřejmé, že k zastavení řízení bylo nutné souhlasu všech účastníků, nepostačovala pouze žádost navrhovatele, neboť v případě zastavení řízení došlo k závažné újmě na právech žalobce; zastavení řízení pro žalobce znamená jednak odepření práva na projednání věci vyplývajícího z čl. 36 Listiny základních práv a svobod, t.j. odepření práva na spravedlivý proces a jednak odepření práva domáhat se zrušení protiústavní právní úpravy trvalého pobytu, neboť vzhledem k § 18 zákona o evidenci obyvatel se prakticky nelze úřední cestou domáhat toho, aby byl někomu zaevidován trvalý pobyt v určitém místě, což je rovněž protiprávní stav. Zastavení řízení je v rozporu s § 6 správního řádu a s čl. 37 Listiny základních práv a svobod, neboť ačkoliv účastníci řízení mají stejná práva, žalobce zastavení řízení požadoval dříve již několikrát a vyhověno mu nebylo (mimoto je podle § 29 správního řádu zastavení řízení úkonem, který účastníci mohou učinit pouze společně). Žalovaný tedy měl usnesení prvostupňového správního orgánu vrátit k dalšímu řízení vzhledem k § 2, 4, 6 a 66 odst. 1 písm. a) a vzhledem

k čl. 36 a 37 Listiny základních práv a svobod. Důvodem odvolání žalobce bylo to, že k zastavení řízení by za současného stavu nemohlo dojít k nápravě stávající protiústavní legislativní úpravy trvalého pobytu zrušením příslušných ustanovení zákona o evidenci obyvatel Ústavním soudem a ačkoliv by nedošlo ke zrušení trvalého pobytu, přesto by se i nadále nemohl nikdy ze stávající adresy trvalého pobytu odhlásit a přihlásit se k trvalému pobytu někde jinde. Žalobce by se chtěl odstěhovat do Karlových Varů, ale z důvodu nemožnosti přihlásit se tam k trvalému pobytu tak nemůže učinit, na čemž by zastavení řízení o zrušení trvalého pobytu nic nezměnilo. Je i v zájmu státu, aby stávající právní úprava byla zrušena Ústavním soudem, resp. změna legislativními orgány, neboť Evropská komise již zahájila řízení s Českou republikou kvůli porušování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států a směrnice Rady 90/364/EHS ze dne 28. 6. 1990 o právu pobytu, a to právě z toho důvodu, že jednou z podmínek zaevidování trvalého pobytu je prokázání bydlení na určité adrese způsobem stanoveným v zákoně o evidenci obyvatel a v zákoně o pobytu cizinců. Zrušením výše zmíněné právní úpravy by tedy bylo m.j. vyhověno požadavkům kladeným evropským právem na vnitrostátní právní úpravu, které vyplývají ze směrnice o volném pohybu osob, a zároveň by tak byl zákon o evidenci obyvatel uveden do souladu s ústavními předpisy ČR a řadě občanů by tak byl umožněn volný pohyb po území státu, který nyní s ohledem na nemožnost změny trvalého pobytu umožněn není. Uvedené řízení proto musí pokračovat tak dlouho, dokud se věc nedostane k Ústavnímu soudu. Žalobce dále podrobně argumentoval ohledně jím tvrzené protiústavnosti ust. § 10 a 12 zákona o evidenci obyvatel, neboť mají být v rozporu s Listinou základních práv a svobod. Žalobce z tohoto důvodu navrhl, aby soud podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky a § 64 odst. 3 zákona o ústavním soudu podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení těchto ustanovení. Ačkoliv žalobce na rozpor s evropským právem Městský úřad Kunštát upozornil hned po zahájení nového projednání této věci, městský úřad se k tomu ve svém rozhodnutí vůbec nevyjádřil, stejně jako žalovaný, ačkoliv se mimo veškerou pochybnost jedná o okolnost, kterou nelze jakkoliv bagatelizovat. Soud by měl při rozhodování věci m.j. vzít v úvahu rovněž to, že právní úprava trvalého pobytu je v rozporu s evropským právem. Žalobce také navrhl, aby soud požádal podle čl. 234 Smlouvy o založení Evropského společenství Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce.

IV.

Obsah vyjádření žalovaného k žalobě

[4] V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zopakoval dosavadní průběh správního řízení a dále uvedl, že o zastavení předmětného řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, přičemž předmětné řízení není řízením sporným ve smyslu ust. § 141 tohoto zákona. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby pro její nedůvodnost.

V.

Obsah vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[5] V písemném vyjádření k žalobě pan R. L. uvedl, že je majitelem bytového domu v K., zapsaného na LV č. 958 na parcele č. 930, ve kterém bydlí s rodinou od r. 1996 a v říjnu 2006 podal návrh Městskému úřadu v Kunštatě na zrušení trvalého pobytu žalobce. Městský úřad

v Kunštátě v této věci rozhodl celkem pětkrát o zrušení trvalého pobytu žalobce, rozhodnutí prvostupňového správního orgánu byla opakovaně zrušována. Kauza trvá již 6 let, pro všechny zúčastněné (pracovnice Městského úřadu v Kunštátě, osoby, které musely ve správním řízení několikrát vypovídat jako svědkové, rodina, osoby zúčastněné na řízení) je to nekonečné a řešení z důvodů stálého odvolávání se a podávání žalob ze strany žalobce pan R. L. nevidí. Všem zúčastněným na řízení, zvláště místním kunštátským spoluobčanům, kteří vypovídali k věci jako svědkové a znají místní prostředí je problematika jasná, ale protože žalobce se umí odvolávat a pohybovat se v tomto prostředí, nechce osoba zúčastněná na řízení již dále tyto lidi zatěžovat opakovanými svědeckými výpověďmi na městském úřadě. Pan R. L. měl navíc začátkem r. 2012 zdravotní potíže, jeho otec bydlící v domě vážně onemocněl, proto se rozhodl podat návrh na ukončení předmětného řízení, neboť již nemá sílu ani chuť v projednávané věci pokračovat. Pan R. L. by byl rád, kdyby žalobce na adrese N. 298, K. zrušil svoji adresu trvalého pobytu a bez této adresy ohlášen nebo se sám odhlásil, ale po průběhu všech dosavadních řízení nevidí žádné východisko.

VI.

Posouzení věci krajským soudem

[6] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, sám přitom neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bylo o žalobě rozhodnuto bez nařízení jednání.

[7] Jak již bylo shora uvedeno, prvostupňový správní orgán přistoupil k zastavení předmětného řízení o návrhu osoby zúčastněné na řízení na zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce na adrese K., N. 298, a to z toho důvodu, že poté, co prvostupňový správní orgán zrušil údaj o místu trvalého pobytu žalobce a žalobce proti tomuto rozhodnutí podal odvolání, vzal navrhovatel pan R. L. návrh na zahájení řízení v celém rozsahu zpět. Prvostupňový správní orgán rozhodl o zrušení údaje o místu trvalého pobytu dne 25. 11. 2011, odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí podané v zákonem stanovené lhůtě bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno 29. 12. 2011 a dne 26. 1. 2012 bylo prvostupňovému správnímu orgánu doručeno zpětvzetí návrhu ze strany osoby zúčastněné na řízení. Na základě zpětvzetí návrhu na zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce osobou zúčastněnou na řízení poté prvostupňový správní orgán předmětné řízení ve smyslu ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavil.

[8] Podle poslední citovaného ustanovení správního řádu platí, že řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel vzal svoji žádost zpět; jestliže je žadatelů více, musí se zpětvzetím souhlasit všichni žadatelé; ve sporném řízení správní orgán řízení nezastaví, pokud se zpětvzetím odpůrce z vážných důvodů nesouhlasí.

[9] Z napadeného rozhodnutí žalovaného a z obsahu správních spisů vyplývá, že předmětné řízení nebylo vedeno z moci úřední, ale jednalo se o řízení o žádosti osoby zúčastněné na řízení jakožto jediného žadatele; tato skutečnost není ani mezi účastníky sporná. Rovněž není mezi účastníky řízení sporné a z napadeného rozhodnutí žalovaného i

z obsahu správního spisu jednoznačně vyplývá, že předtím, než prvostupňové správní rozhodnutí nabylo právní moci, vzala osoba zúčastněná na řízení svoji žádost v celém rozsahu zpět. Prvostupňový správní orgán proto v souladu s ust. § 88 odst. 2 správního řádu a § 66 odst. 1 písm. a) řízení o žádosti zastavil. Z obsahu správního spisu přitom nevyplývá, že by rozhodnutí o odvolání mohlo mít význam pro náhradu škody, toto tvrzení neuplatnil ani žalobce. Nad rámec uplatněných žalobních bodů pouze na okraj soud poznamenává, že ani nedošlo k porušení ust. § 45 odst. 4 správního řádu, jak vyplývá z chronologických údajů uvedených v odst. [7] tohoto rozsudku.

[10] Žalobce především namítal, že napadeným rozhodnutím došlo k porušení ust. § 2, 4, 6 a 66 odst. 1 písm. a) správního řádu a čl. 36 a 37 Listiny základních práv a svobod s argumentací, že se jednalo o řízení sporné, v němž se na jedné straně navrhovatel domáhá ochrany svého majetku před exekucí prostřednictvím zrušení trvalého pobytu a na druhé straně se žalobce tomuto návrhu bránil, navíc se zahájením řízení nesouhlasil a účastnil se ho nedobrovolně. K zastavení řízení bylo nutno souhlasu všech účastníků řízení, přičemž zastavením řízení došlo k závažné újmě na právech žalobce, neboť toto zastavení řízení má pro něj znamenat odepření práva na projednání věci – na spravedlivý proces, odepření práva domáhat se zrušení protiústavní právní úpravy trvalého pobytu. Ačkoliv účastníci řízení mají podle správního řádu stejná práva, žalobce zastavení řízení požadoval dříve již několikrát, přičemž mu vyhověno nebylo (mimoto je podle § 29 správního řádu zastavení řízení úkonem, který účastníci mohou učinit pouze společně). Zastavením řízení by za současného stavu nemohlo dojít k nápravě stávající protiústavní legislativní úpravy trvalého pobytu zrušení příslušných ustanovení zákona o evidenci obyvatel Ústavním soudem a ačkoliv by nedošlo ke zrušení trvalého pobytu žalobce, přesto by se nadále nemohl nikdy ze stávající adresy trvalého pobytu odhlásit a přihlásit se k trvalému pobytu někde jinde, ačkoliv by se chtěl odstěhovat do Karlových Varů. Žalobce také poukazoval na skutečnost, že Evropská komise zahájila řízení s Českou republikou kvůli porušování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států a směrnice Rady 90/364/EHS ze dne 28. 6. 1990 o právu pobytu.

[11] K uvedené námitce uvádí soud následující. Předmětné řízení zahájené žádostí osoby zúčastněné na řízení bylo zastaveno zcela v souladu s ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu, neboť z tohoto ustanovení jednoznačně vyplývá povinnost správního orgánu řízení o žádosti usnesením zastavit nastává, jestliže žadatel vzal svoji žádost zpět. V projednávané věci se nejedná ani o případ, že by žádost o zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce podalo více žadatelů, tedy že by se zpětvzetím museli souhlasit všichni žadatelé. Nejedná se ani o sporné řízení, kdy v uvedeném typu řízení při zpětvzetí žádosti žadatelem by nebylo možno řízení zastavit, pokud by se zpětvzetím odpůrce z vážných důvodů nesouhlasil. Podle ust. § 141 odst. 1 správního řádu platí, že ve sporném řízení správní orgán řeší spory z veřejnoprávních smluv (část pátá) a v případech stanovených zvláštními zákony spory vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů. V daném typu řízení nešlo o spor z veřejnoprávní smlouvy a ani se nejednalo o spor vyplývající z občanskoprávních, pracovních, rodinných nebo obchodních vztahů, navíc takový, jehož rozhodování by zvláštní zákon svěřil správním orgánům. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2007, č. j. 2 As 64/2005 – 108, i z další rozhodovací

praxe Nejvyššího správního soudu – např. rozsudek tohoto soudu ze dne 23. 10. 2013, č. j. 9 As 121/2012 – 47, vyplývá, že právo na zvolení místa trvalého pobytu podle § 10 zákona o evidenci obyvatel je veřejným subjektivním právem, přičemž nedílnou součástí práva na zvolení místa trvalého pobytu je také právo na to, aby na zvolené adrese místa trvalého pobytu nebyly evidovány osoby, které proto nesplňují nebo přestaly splňovat zákonné podmínky. Zákon o evidenci obyvatel výslovně stanoví, že z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu, ani k vlastníkovu nemovitosti. Znamená to, že rozhodnutí ohlašovny nemá soukromoprávní důsledky a že se nikdo pouze na základě zaevidování, nezaevidování či zrušení údaje o místě trvalého pobytu nemůže domáhat vydání objektu bydlení, užívacího práva v něm či naopak jeho vyklizení. S tímto názorem se Krajský soud v Brně plně ztotožňuje. Prvostupňový správní orgán na základě zpětvzetí žádosti osoby zúčastněné na řízení neměl za shora vylíčeného skutkového stavu věci jinou možnost, než řízení postupem podle § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavit. Uvedeným postupem nedošlo ani k porušení ust. § 2, 4 či 6 správního řádu upravujících základní zásady činnosti správních orgánů, neboť správní orgány byly povinny ctít dispoziční zásadu ovládající řízení o žádosti, z níž vyplývá právo žadatele vzít svoji žádost zpět. Jak již bylo shora uvedeno, nemohlo dojít ani k porušení ust. § 29 správního řádu, neboť se nejednalo o společnou věc nebo právo uplatněné více účastníky a nedošlo ani k porušení ust. § 66 odst. 1 písm. a) tohoto zákona, jak bylo shora již vysvětleno. Uvedeným postupem nemohlo být žalobci ani odepřeno právo na projednání věci, spravedlivý proces či právo domáhat se zrušení protiústavní právní úpravy trvalého pobytu; jak již bylo shora uvedeno, správní orgán prvního stupně neměl jinou možnost, než respektovat zpětvzetí žádosti v rámci řízení, které na tuto žádost bylo zahájeno. Z uvedených důvodů není ani pochybením správních orgánů, že se neměly vyjádřit na žalobcem poukazovaný údajný rozpor s evropským právem a na zahájení řízení s Českou republikou ohledně porušování práva na volný pohyb osoby, neboť to nebylo pro posouzení věci rozhodné. Správní orgány vyšly z jasného, mezi účastníky nesporného skutkového stavu věci, především z existence zpětvzetí žádosti a na zjištěný skutkový stav aplikovaly správné ustanovení zákona (§ 66 odst. 1 písm. a) správního řádu).

[12] Žalobce dále namítal a obsáhle argumentoval, že ust. § 10 a 12 zákona o evidenci obyvatel mají být podle jeho názoru protiústavní, rozporné s Listinou základních práv a svobod, požadoval, aby soud podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky a § 64 odst. 3 zákona o Ústavním soudu podal Ústavnímu soudu návrh na zrušení těchto ustanovení a dále navrhl, aby soud podle čl. 34 Smlouvy o založení Evropského společenství požádal Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce. K uvedené žalobní námitce a k uplatněným návrhům uvádí soud následující. Otázka tvrzené protiústavnosti ust. § 10 a 12 zákona o evidenci obyvatel není pro projednávanou věc rozhodná. Jak bylo shora již uvedeno, správní orgán prvního stupně na základě zjištění, že žadatel vzal svoji žádost zpět, řízení postupem ve smyslu ust. § 66 odst. 1 písm. a) správního řádu zastavil, neboť ze zákona neměl jinou možnost, než řízení postupem podle citovaného ustanovení správního řádu zastavit. Vzhledem k charakteru prvostupňového správního rozhodnutí, které tvoří s napadeným rozhodnutím žalovaného jeden celek, nelze uvažovat o relevantnosti uplatněné žalobní námitky žalobce poukazující na zákon o evidenci obyvatel. Z uvedeného důvodu soud proto ani v předmětné věci nepodával Ústavnímu soudu návrh na zrušení citovaných ustanovení zákona o evidenci obyvatel, ani nepožádal Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce.

[13] Uplatněné žalobní námitky nebyly shledány důvodné, soud proto žalobu postupem ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VII. Náklady řízení

[14] Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Úspěšnému žalovanému žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 5 s.ř.s. tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodu zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však soud osobě zúčastněné na řízení splnění žádné povinnosti, v souvislosti s níž by jí vznikly náklady, neuložil.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. května 2014

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu